

תפ"ח 20862/08/12 - מדינת ישראל נגד ניקולה דמיטרוב

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20862-08-12 מדינת ישראל נ' דמיטרוב

בפני: כבוד השופט ברוך אזולאי, אב"ד כבוד השופט נתן זלוצ'ובר כבוד השופטת יעל רז-לוי

המאשימה: מדינת ישראל ע"י עוה"ד רחל אלמקייס ולימור אחרק - מפמ"ד

נגד

הנאשם: ניקולה דמיטרוב
ע"י עוה"ד ליאורה גלאובך ונורית שני - ס.צ.

הכרעת דין

ביום 24.08.2012 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של ניסיון לרצח של מר גנאדי נירנברג לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. לאחר שהוגשו סיכומי הצדדים ובטרם ניתנה הכרעת הדין, ביום 26.12.2013 נפטר גנאדי נירנברג - להלן: המנוח.

בעקבות מותו של המנוח, הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לנאשם עבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין.

כתב האישום והמענה

1. הנאשם והמנוח עבדו יחד במועדים הרלוונטיים לכתב האישום בבתי הזיקוק באשדוד.

הנאשם והמנוח היו מסוכסכים על רקע חשדו של המנוח, שהנאשם הזיק לרכבו. ביום חמישי 09.08.2012, המנוח בעט ברכבו של הנאשם ואמר לו "נראה מה יהיה".

עקב אירוע זה, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לפגוע במנוח.

ביום 12.08.2012 הנאשם הגיע לבתי הזיקוק בשעה 05:48, הוא הצטייד במוט ברזל והמתין לבואו של המנוח כשהוא מתחבא מאחורי מלגזה שעמדה בסמוך למכולה בה מצויים כלי העבודה, בהם עושה שימוש צוות העובדים, בכללם המנוח.

בשעה 06:45 נכנס המנוח אל המכולה, או אז יצא הנאשם ממחבואו מאחורי המלגזה, כשבידו מוט הברזל, הכה את המנוח 3 מכות חזקות בראשו וברח מהמקום דרך הגדר, לידה הניח את מוט הברזל, אל שער בתי הזיקוק, בשעה שהוא מותיר את המנוח חבול ומדמם בראשו, מבלי לסייע לו או להזעיק כוחות הצלה.

זמן מה לאחר מכן, הגיע אל המכולה העובד מיכאל מכלין ומצא את המנוח במכולה כשהוא חבול ונטול הכרה. המנוח פונה לבית החולים במצב של נזק חבלתי חמור למוח, בעקבותיו היה במצב נוירולוגי חמור - תרדמת.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, המנוח אושפז במחלקת נוירוכירורגיה בבית החולים כשהוא סובל משברים מרובים בעצמות הגולגולת באזור הקדקוד בעצם המצחית משני הצדדים ועם שבר החוצה את הקיר הקדמי של הסינוס המצחי הימני. השברים עם תזוזה של עד 11 מ"מ, שבר באזור העורפי מימין המתמשך לבסיס הגולגולת, שבר בעצם המצח משמאל החותך דרך תקרת ארובת העין השמאלית ושבר נוסף בקיר החיצוני של ארובת העין. דימום מתחת לקרום הקשה באזור הקדקוד משמאל הנמשך סביב ההמיספירה השמאלית לעומק כ-6 מ"מ, מוקד דימום מתחת לקרום הקשה הנוסף באזור המצחי מימין. דימומים תת עכבישיים באונות המצחיות הקדקודיות משני הצדדים. פצעי קרע, נפיחות והסננה של רקמות רכות של הקרקפת שמתאימים לדימומים טריים עם בועות אוויר ברקמות הרכות. במהלך אשפוזו, נותח המנוח בראשו להורדת עצמות הגולגולת לשם ניקוז הדימום, לאחר הניתוח חלה בדלקת ראות ו-ARDS. בתאריך 29.09.2012 הועבר המנוח להמשך אשפוז וטיפול למחלקה פנימית גריאטרית בבית החולים. במהלך אשפוזו סבל מדלקת ראות, דלקת בדרכי השתן, נוצרו פצעי לחץ בדרגות 3 ו-4 באזור האגן והירכיים. בתאריך 30.05.2012 הועבר המנוח להמשך טיפול במסגרת סיעודית מורכבת בנווה שבא בב"ש. במהלך שהותו שם היה במצב ירוד מאוד, ללא הכרה בסטטוס וגטיבי ("צמח"). בשלב כלשהו החלה עליית חום גבוה וזיהום חיידקי. בתאריך 26.12.2013 המנוח נפטר.

מותו של המנוח נגרם כתוצאה מחבלת הראש החמורה שגרם לה הנאשם במעשיו. הנאשם, במעשים המתוארים לעיל, גרם למותו בכוונה תחילה של המנוח בכך שהיכה אותו במוט ברזל 3 פעמים בראשו וזאת לאחר שהחליט להמיתו בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול להבין את תוצאות מעשיו ולאחר שהכין עצמו להמית את המנוח והכין מכשיר באמצעותו המיתו.

2. במענה לכתב האישום המקורי, בו הואשם הנאשם בעבירה של ניסיון לרצח, אישר ב"כ הנאשם דאז- עו"ד גבאי, שהנאשם והמנוח עבדו יחד ושכיוון האירוע הנאשם הגיע למקום העבודה בשעה 05:48. עו"ד גבאי שלל שהנאשם היה מסוכסך עם המנוח. לדבריו, המנוח חשד בנאשם ואף איים עליו.

לטענת עו"ד גבאי, המנוח פתח את המכולה בשעה 06:45 כשבידו האחת החזיק מנעול כבד וכאשר הבחין בנאשם, ניסה לפגוע בו. הנאשם נבהל ועל מנת להגן על עצמו הרים דבר מה מהרצפה והכה בו את המנוח. הנאשם לא התכוון לגרום למותו של המנוח, כל מעשיו היו ספונטניים, ללא תכנון מראש ומתוך תחושה, כי המנוח רוצה לפגוע בו, על רקע חשדו של המנוח, כי הנאשם פגע ברכבו.

ב"כ הנאשם ציין, כי המנוח היה איש גדול ממדים ויכול היה לפגוע בנאשם. המנוח אף פגע בעבר בנאשם, הציק לו, העליב אותו ולעג לו. לנאשם היה ברור שהמנוח מתכוון לפגוע בו פעם נוספת עם משהו שהחזיק בידו ועל מנת למלט את נפשו, הגן על עצמו וברח מהמקום. הנאשם לא תכנן ולא חשב שכתוצאה מהחבטות יגרם נזק כלשהו למנוח אלא כל רצונו היה לברוח מהמקום כמה שיותר מהר. אילו ידע שהמנוח נפגע קשות היה נשאר ומסייע לו.

פרשת התביעה

1. מיכאל מיכלין שעבד עם הנאשם והמנוח בבתי הזיקוק, העיד, כי הוא הגיע לעבודה בבוקר האירוע בשעה 06:40, הוא ראה את הנאשם הולך מהר מכיוון הקונטיינר, שאל אותו **"לאן אתה הולך?"**, הנאשם הנהן והמשיך ללכת. לדבריו, הוא תהה מה הנאשם עושה בעבודה בשעה כל כך מוקדמת והבחין שחולצתו של הנאשם רטובה **"כמו אדם שעושה ספורט"** ושהיתה לו שקית לבנה ביד. העד ציין, כי הנאשם הלך בדרך אחרת מהדרך בה הוא רגיל ללכת בכל בוקר.

לדברי העד, לאחר המפגש עם הנאשם, הוא המשיך בדרכו, נכנס לקונטיינר ומצא את המנוח שרוע על רצפת הקונטיינר, כשראשו מדמם. העד הזעיק את חברו לעבודה, איליה לזין, לאחר מכן הגיעו מספר אנשים שעובדים בבתי הזיקוק והזעיקו אמבולנס.

העד ציין, כי המנוח נהג להגיע ראשון למקום העבודה, העד נהג להגיע אחריו והנאשם נהג להגיע אחר כך. לדבריו, המנוח נהג לפתוח את הקונטיינר בבוקר, המפתחות של הקונטיינר היו תלויים במדף שבסככה ליד הקונטיינר.

העד ציין שהמנוח נהג לקטוע את דבריו של הנאשם ולהגיד לו שהוא מדבר שטויות. ביום חמישי לפני האירוע, המנוח הבחין בסימן על רכבו והיה בטוח שהנאשם אחראי לכך. המנוח חסם את רכבו של הנאשם עם הרכב שלו, יצא מהרכב ונתן מכה חזקה שהותירה בקע בדלת רכבו של הנאשם. הנאשם יצא מרכבו והיו חילופי דברים בין השניים ולבסוף המנוח איים על הנאשם **"אתה עוד תראה מה אני אעשה לך"**. העד ציין, כי השניים לא היכו אחד את השני, אך אישר שהמנוח היה עצבני. העד הבהיר שהוא והמנוח לא היו חברים אלא מכרים, המנוח נהג לקחת אותו כל יום מהעבודה לביתו בתשלום.

2. אורן מלכה, שהיה מנהל עבודה בבתי הזיקוק במועד האירוע, העיד שמיכאל מיכלין והמנוח הם הראשונים שהיו מגיעים למקום העבודה בכל יום. העד ציין שלא היה קשר ישיר בין הנאשם ובין המנוח בשעות העבודה, כל אחד מהם עבד בתחום עבודה שונה, הם לא עבדו יחד במקביל באותו מקום אך ישבו יחד בהפסקות.

3. סבטלנה לסובוי, אשת הנאשם העידה, כי המנוח נהג ללעוג לנאשם אך הנאשם לא התייחס לכך. לדבריה, כשבועיים לפני האירוע, המנוח כתב על הקסדה של הנאשם "חמור" וזה הטריד את הנאשם, הוא חשב שאין מקום לבדיחות מסוג זה בזמן העבודה. העדה ציינה, כי ביום חמישי (09.08.2012) לפני האירוע (שהיה ביום ראשון 12.08.2012), הנאשם חזר מהעבודה והיה **"שתקן ומאופק מאוד"** וכי באותו ערב הוא הלך לקונצרט. ביום שישי העדה הבחינה ב"מכה" על הרכב שלהם ושאלה את הנאשם על כך, הנאשם סיפר לה שהיה לו "קונפליקט" עם המנוח ביום חמישי, המנוח חשב שהנאשם שרט את הרכב שלו ולכן הוא נתן מכה לרכבו של הנאשם. לדבריה, הנאשם כעס על המנוח בשל הנזק שגרם לרכבו ואמר לה שבכוונתו לדווח על כך לחברת הביטוח. הנאשם לא אמר לה שבכוונתו לפגוע במנוח.

אמרת העדה במשטרה הוגשה בהסכמת הצדדים על ידי ב"כ הנאשם (נ/2).

הגם שבחקירתה במשטרה העדה טענה שהנאשם סיפר לה שבמסגרת הוויכוח שהיה לו עם המנוח ביום חמישי, המנוח היכה אותו באמצעות ידיו ורגליו, בעדותה בבית המשפט אמרה תחילה שאינה יודעת איזה סוג של מריבה הייתה בין הנאשם ובין המנוח ורק לאחר שנשאלה על כך על ידי בית המשפט אמרה שאכן הנאשם סיפר לה

שהמנוח היכה אותו.

כמו כן, בניגוד לדבריה בחקירתה במשטרה, כי הנאשם נהג לצאת מהבית בכל יום בשעה 06:15 ואילו בבוקר האירוע יצא מוקדם יותר, לפני השעה 06:00, בעדותה בבית המשפט אמרה שהנאשם יצא לעבודה בבוקר האירוע בשעה הרגילה. כאשר הוצגו בפניה הדברים שאמרה בחקירתה במשטרה, העדה השיבה **"אני לא אמרתי דבר כזה ולא רשמו את זה נכון. לשאלתך אם הוא לא יצא לפני השעה 06:00, אני אומרת שלא הסתכלתי על השעון ולא מדדתי זמן ואני לא זוכרת"**.

4. סרגיי חומנקו שעבד עם הנאשם והמנוח בבתי הזיקוק העיד, כי המנוח נהג להגיע למקום העבודה מוקדם יותר מיתר העובדים. לדבריו, הוא ראה את הנאשם בבוקר האירוע בשעה 07:00 בערך יושב על הברזלים שבכניסה לחדר האוכל, הנאשם נסע איתו ועם עובדים נוספים למקום שבו הם עבדו והעד הבחין שחולצתו של הנאשם רטובה.

לדבריו, לא היה סכסוך בין הנאשם ובין המנוח והוא לא שמע על הוויכוח שהיה בין השניים ביום חמישי.

5. מדו"ח התנועות של הדפסת כרטיס העובד של הנאשם עולה, כי הנאשם נהג להגיע לעבודה בכל בוקר סביב השעה 07:00. השעה המוקדמת ביותר בה הגיע לעבודה בחודשים יולי-אוגוסט היא 06:45, למעט בוקר האירוע בו הגיע לעבודה בשעה 05:53.

6. התביעה הגישה את התיק הרפואי של המנוח (ת/12), ממנו עולה, כי בעקבות המכות בראש שנתן הנאשם למנוח עם מוט הברזל נגרמו לו הנזקים המתוארים בכתב האישום.

7. מדו"ח ביקור חוזר של המעבדה הניידת בזירת העבירה (ת/19) עולה, כי בזירת העבירה נמצא מוט ברזל מוכתם בהתזות חומר חשוד כדם מתחת לפתח בגדר-איסכורית. הגדר ממוקמת מאחורי הקונטיינר.

8. מחוות הדעת של ד"ר קונסטנטין זייצב וד"ר אנדריי קוטיק (ת/16) עולה, כי על סמך נתונים ממסמכים רפואיים של המנוח, המומחים קבעו, כי הנזקים הרפואיים נגרמו למנוח מלפחות 2 חבלות קהות ישירות בכוח באופן יחסי רב, ושיכלו להיגרם באמצעות חפץ קשה ומלבני עם שטח פנים מוגבל, כגון המוט שנמצא בזירת האירוע או מחפץ דומה.

9. מחוות הדעת של רפ"ק סיגל ברליין (ת/14), קצינת המעבדה הביולוגית במחלקה לזיהוי פלילי עולה, כי:

א. פרופיל ה-DNA שהתקבל ממכנסים, ממטוש וממוט ברזל (סעיף 9 אזורי 1,2) זהה ותואם לפרופיל ה-DNA של הקורבן.

ב. בחומר שנדגם ממוט (סעיף 9 אזור 4) התקבל פרופיל DNA שמקורו ביותר מפרט אחד. הפרופיל הבולט בתערובת תואם לפרופיל ה-DNA של הקורבן. הפרופיל החלש התקבל ברמה שאריתית שאינה מאפשרת למומחית להסיק מסקנות.

ג. על פי אומדן סטטיסטי של האוכלוסייה הישראלית, שכיחות הפרטים באוכלוסייה שהנם בעלי פרופיל DNA

כפי שהתקבל בחומר שנדגם ממכנסים, ממטוש, ממוט ברזל (סעיף 9 אזורים 1,2) וממוט ברזל (סעיף 9 אזור 4) נאמדת באחד ליותר ממיליארד פרטים.

ד. הנאשם אינו תורם לפרופילי ה-DNA שהתקבלו מהמוצגים בתיק.

10. מחוות הדעת של פקד עמית כהן- המחלקה לזיהוי פלילי המעבדה הניידת לזירת העבירה (ת/1), עולה, כי:

א. בהסתמך על הממצאים של כתמי התזות חח"ד בתצורת פגיעה, נזילות החח"ד על גבי דלת המכולה המערבית, כתמי חח"ד בתצורת טפטוף על דלת המכולה המערבית ועל רצפת המכולה בסמוך לה וסעיף א' בחוות הדעת של רפ"ק סיגל ברליין לעיל, הסיקה פקד עמית כהן בסבירות גבוהה, כי:

1. הקורבן נפצע בפצעים מדממים כשהוא ממוקם בתוך המכולה, בחלקה המערבי, סמוך לדלת המערבית, כשהדלת סגורה.

2. הקורבן נחבט בעודו מדמם בדופן הפנימית של כנף דלת המכולה המערבית, בגובה של כ-65 ס"מ, בעת שדלת המכולה היתה סגורה.

3. הקורבן שהה זמן מה, בעודו מדמם על הרצפה בסמוך לדלת המכולה הנ"ל.

ב. בהסתמך על כתמי החח"ד על שרוול המכנס הימני שלבש הנאשם וחח"ד של רפ"ק סיגל ברליין, הסיקה פקד עמית כהן, כי אפשרי שהנאשם שהה בסמוך לפצוע המדמם במכולה. (יצוין, כי בסעיף 8.2 לחו"ד נרשם בטעות שכתמי החח"ד נמצאו על שרוול המכנס הימני שלבש המנוח, אך ההפניה בסעיף זה היא לסעיף 4.ה.2 באותה חו"ד - סעיף שכולו דן "**בבדיקת החשוד**" ומכאן ברור שמדובר בסעיף 8.2 בטעות והכוונה למכנס שלבש הנאשם).

11.מצפיה בצילומי מצלמות האבטחה שהגישה התביעה עולה:

קובץ 060014:

- דקה 03:45 בסרטון - הנאשם נכנס לגזרת הצילום מכיוון דרך העפר שבצד ימין של המסך.

- דקה 03:59 בסרטון - הנאשם מרים דבר מה בצבע לבן.

- דקה 06:00 בסרטון - הנאשם מגיע לאזור הקונטיינר הירוק שנמצא בצד שמאל למעלה של המסך, כאשר לידו עומדת מלגזה.

- דקה 06:12 בסרטון - הנאשם הולך לכיוון המלגזה ונכנס מאחוריה.

הנאשם לא נראה יוצא מאזור זה עד סיום הסרט בדקה 10:47 בסרטון.

קובץ 064325:

- דקה 02:10 בסרטון - המנוח נכנס לגזרת הצילום מכיוון השביל שבצד ימין של המסך (הנאשם לא נראה באזור הצילום).

- דקה 06:47 בסרטון - המנוח מתקדם אל עבר אזור הקונטיינר (הנאשם לא נראה באזור הצילום).
- דקה 07:08 בסרטון - המנוח פותח את הקונטיינר, הנאשם נראה מציץ מאחורי המלגזה.
- דקה 07:10 בסרטון - המנוח נכנס לתוך הקונטיינר והנאשם נראה מתקדם לקונטיינר ומניף דבר מה בידו.
- דקה 07:19 בסרטון - הנאשם בורח מהקונטיינר לצד השמאלי של המסך ונעלם מגזרת הצילום.

12. מאמרתו הראשונה של הנאשם במשטרה מיום 12.08.12 בשעה 14:15 (ת/4) עולה, כי הנאשם הכחיש כל קשר לאירוע. לדבריו, הוא לא ראה את המנוח בבוקר האירוע, לא דיבר איתו ולא עשה לו שום דבר. הנאשם אף ציין שאינו מכיר טוב את המנוח ולמעשה מכיר אותו רק "בפנים". הנאשם טען תחילה, כי הגיע לעבודה בבוקר האירוע בשעה 07:10, לאחר מכן אמר שהגיע בשעה 06:50 וכשהחוקרת אמרה לו שלפי ידיעתה הוא הגיע בשעה 05:48 לעבודה, הנאשם אישר שהגיע בערך ב 06:00, שלא היה לו שעון ושהוא הלך ברגל עד 300 מטר לפני הסככה שנמצאת רחוק מהכניסה. הנאשם אף טען שבכל יום הוא מגיע בשעה 06:00 לעבודה. כשנאמר לנאשם שלפי העדויות הוא הגיע לעבודה בבוקר האירוע בשעה מוקדמת מהרגיל, הנאשם השיב שהוא הלך לתדלק את הרכב, היה לו זמן פנוי ולכן הגיע לעבודה.

הנאשם נשאל האם בעבר דיבר עם המנוח והשיב שלא דיבר איתו ושבים חמישי הוא ראה אותו, הם אמרו אחד לשני בוקר טוב וכל אחד הלך לדרכו. הנאשם הכחיש שהוא והמנוח נפגשו בחניה וציין **"אין לי קשר לאוטו שלו ולגנאדי"**. הנאשם הכחיש שהיה בקונטיינר בבוקר האירוע, לדבריו הוא הגיע עד כ-300 מטרים לפני הקונטיינר, הבחין ששכח את הפלאפון שלו ברכב וחזר לרכב כדי להביא אותו.

הנאשם שלל את האפשרות שנמצאו כתמי דם על מכנסיו. הנאשם שלל את האפשרות שהוא מסוכסך עם מישהו במקום העבודה.

בעימות מיום 12/8/12 שעה 15:25 שנערך בין הנאשם ובין מיכאל מיכלין (ת/11) שראה את הנאשם במקום העבודה בבוקר האירוע, מיכאל סיפר, כי היה וויכוח בין הנאשם ובין המנוח ביום חמישי לפני האירוע, בעקבות דבריו, הנאשם שינה את גרסתו ביחס לאמרה הראשונה ואישר שאכן היה וויכוח בינו ובין המנוח ביום חמישי לפני האירוע.

באמרתו של הנאשם במשטרה מיום 14.08.12 (ת/5) הנאשם טען, כי הוא הגיע לעבודה בבוקר האירוע מוקדם מהרגיל מכיוון שהלך לתדלק את הרכב בקבוץ ליד אשדוד ומשם הוא הלך לעבודה על מנת לשפוך מים על היסודות שהם יצקו ביום חמישי.

בניגוד לאמרתו הקודמת, הנאשם אישר שהיה ליד הקונטיינר בבוקר האירוע. לדבריו, הוא חיפש שם דלי. הנאשם סייג את דבריו ואמר שלא היה ממש ליד הקונטיינר אלא מסביב. בהמשך, כשהנאשם נשאל האם הוא היה ליד המלגזה הוא השיב **"לא, שמה אין בכלל דליים"**. הנאשם שלל את האפשרות שהוא ראה את המנוח באזור זה בבוקר האירוע.

בניגוד לאמרה הקודמת בה שלל את האפשרות, כי היה מסוכסך עם מישהו במקום העבודה, באמרה זו, לאחר שנאמר לו שלדברי אשתו היה לו סכסוך קודם עם המנוח, הנאשם ציין שפעם אחת המנוח כתב על הקסדה שלו

"חמור".

הנאשם שלל את האפשרות שחולצתו היתה רטובה כאשר פגש את מיכאל מיכלין בבוקר האירוע.

בניגוד לאמרותיו הקודמות, באמרתו של הנאשם במשטרה מיום 15.08.2012 בשעה 12:58 (ת/6), הנאשם הודה שפגש את המנוח בבוקר האירוע. יתרה מכך, לדבריו הוא הסתובב באזור הקונטיינר בבוקר האירוע וחיפש דלי או צינור ואז המנוח הגיע, החל לקלל אותו והתפתח ביניהם וויכוח- המנוח האשים את הנאשם שפגע ברכבו, הוא הרים משהו כבד על מנת לזרוק אותו על הנאשם, הנאשם נזכר בכל מה שהמנוח עשה לו, והכה את המנוח באמצעות דבר מה שמצא במקום. מיד לאחר מכן, הנאשם הלך למקום אחר על מנת לא לראות את המנוח.

הנאשם שלל את האפשרות שהתחבא מאחורי המלגזה והמתין לבואו של המנוח. הנאשם לא זכר באיזה אופן היכה את המנוח וכמה מכות נתן לו. כשהחוקר אמר לנאשם שלפי הצילומים של מצלמות האבטחה הנאשם התחבא מאחורי המלגזה, הפתיע את המנוח מאחור ונתן לו מכה בראש מבלי שהיה כל דיבור ביניהם לפני כן, הנאשם השיב **"הייתי עצבני עליו... עצבני עליו ונתתי לו בראש, נתתי לו בראש מה שמצאתי"**. הנאשם שלל את האפשרות שתכנן לפגוע בנאשם מבעוד מועד. לדבריו, כאשר הוא ראה שהמנוח מתקרב, כל מה שהיה ביניהם "עלה לפניו" ואז הוא השתמש בכלי שמצא במקום והיכה את המנוח בראשו. לאחר מכן, לדברי הנאשם, הוא יצא לכיוון השער. הנאשם אמר שנתן למנוח 2-3 מכות- **"הראשונה כשהוא עמד, אחרי זה הוא קצת ירד ואז נתתי לו עוד מכה איפה בא לי, ככה יצא, אני הייתי בלחץ, לא חשבתי איפה לתת לו העיקר שיקבל"**. ובהמשך **"אני לא מסתכל על המצב שלו, כמה שהספקתי נתתי לו וברחתי"**. הנאשם אישר שלא היה שיח בינו ובין המנוח לפני האירוע או אחרי האירוע.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו ואמר שלא תכנן לעשות זאת, **"אבל כשראיתי אותו כל החרא של מה שעשה לי יצא לי כמו תמונה וזה עצבן אותי...הכל היה שחור"**.

מאמרתו של הנאשם במשטרה מיום 15.08.12 בשעה 14:41 (ת/7) עולה, כי לדבריו הוא היכה את המנוח עם **"ברזל או מוט או קרש... משהו באורך מטר"**. הנאשם צייר את הכלי באמצעותו היכה את הנאשם והוסיף **"לא משנה מה היה שם, מקל, ברזל, העיקר לתת לו בראש"**.

בתחילת השחזור שנערך לנאשם ביום 16.08.12 (ת/10א), הנאשם סירב ללכת למקום ביצוע העבירה ואמר **"אני לא רוצה כי שוב צף מה שאני עשיתי ומה שאני מצטער עליו. אני לא רוצה לראות ולא רוצה להיזכר בזה... גם עכשיו אני יכול להגיד שמצטער ולא רוצה ללכת לשמה ושהכל מה שעשיתי לא טוב"**. בהמשך הסכים הנאשם לבצע את השחזור. הנאשם סיפר, שהוא הגיע לעבודה בבוקר האירוע, חיפש דלי או צינור על מנת להשקות את היסודות שיצקו ביום חמישי ואז שמע רעש ליד הקונטיינר, הוא הלך לראות מי בא וראה את המנוח, המנוח לא ראה אותו ולא דיבר איתו. לדבריו, הוא חיפש כלי כלשהו שבאמצעותו יוכל להכות את המנוח, הוא מצא צינור או ברזל, המנוח פתח את הקונטיינר ונכנס פנימה והנאשם היכה אותו שלוש פעמים. הנאשם אמר שאינו זוכר את פרטי האירוע לעומק מכיוון שבאותו רגע **"מסביב הכל שחור. לא רואה. לא זוכר. לא חושב. רק חושב לתת לו שלוש מכות"**.

לדבריו, המנוח נפל והוא יצא מיד החוצה וזרק את הברזל/מוט שבאמצעותו היכה את המנוח. הנאשם לא זכר איפה בדיוק הוא זרק את הברזל/המוט ובאיזה אורך הוא היה. לדבריו, **"מה אכפת לי כמה אורך. מעניין אותי לתת לו"**

שלוש מכות, איך שהוא נתן לי שלוש מכות על הדלת ולצאת משמה מהר. לא רוצה לראות, לא רוצה לשמוע אותו".

הנאשם חזר שוב ושוב על דבריו, כי המנוח לא ראה אותו ולא דיבר איתו במהלך האירוע. לדבריו, ברגע שהוא ראה את המנוח הוא נזכר בכל הדברים שהמנוח עשה לו והוא לא חשב על שום דבר וראה הכל שחור, הנאשם אמר לעצמו באותו רגע **"אם אתה נותן לי מכות, תקבל גם אתה מכות"**. לאחר מכן, הנאשם הלך להשקות את היסודות, פגש את מיכאל ויצא לכיוון השער על מנת להביא את הטלפון שלו מהרכב.

הנאשם ציין שהגיע לעבודה מוקדם באותו בוקר מכיוון שתדלק את הרכב שלו בקיבוץ ליד יבנה.

באמרתו של הנאשם במשטרה מיום 19.08.2012 (ת/8), הנאשם שוב שלל את האפשרות שהוא תכנן להכות את הנאשם. הנאשם שלל את האפשרות שהחליף חולצה לאחר האירוע.

הנאשם התעקש שלא ארב למנוח מאחורי המלגזה. הנאשם אישר שהוא יודע שהמנוח מגיע לעבודה לפני כולם אך ציין שאינו יודע מתי בדיוק הוא מגיע.

לדבריו, הוא ראה את המנוח, והלך לחפש "משהו" על מנת להכות אותו כפי שהמנוח היכה אותו ביום חמישי.

הנאשם שלל את האפשרות שהמוט שנמצא על ידי המשטרה הוא המוט שבאמצעותו היכה את המנוח. לדבריו המוט בתמונה הוא באורך מטר וחצי והמוט שבו הוא השתמש הוא באורך 80-90 ס"מ.

הנאשם ציין שהגיע לעבודה בשעה 06:00 זה לא חריג, מכיוון שמהשער ועד למקום העבודה יש הליכה של 25 דקות והוא צריך עוד רבע שעה על מנת להכין את עצמו לעבודה. כשנשאל מדוע אם כך, הוא מגיע בכל יום לעבודה בשעה 07:00, השיב **"יש מקרים"**.

פרשת ההגנה

הנאשם העיד בבית המשפט, כי הוא עבד עם המנוח בבתי הזיקוק אך לא היה ביניהם קשר הדוק. לדבריו, כשבוע לפני האירוע המנוח כתב על הקסדה שלו כינויים כגון "חמור", "חזיר" ועוד. הנאשם ידע שהמנוח כתב זאת, ניגש אליו ואמר לו שזה לא נעים לו ושלא יכתוב דברים כאלה על הקסדה שלו, בתגובה המנוח נתן לו 4-5 מכות בראש ואמר לו "תשתוק". מספר ימים לאחר מכן, ביום חמישי, הנאשם רצה להיכנס לרכבו בסיום יום העבודה וראה רכב נוסע מולו במהירות גבוהה, הרכב נעצר לידו וממנו יצא המנוח. המנוח החל להכות את הנאשם **"20-30-40 מכות"**. לדברי הנאשם, אחרי 7-8 מכות הוא נפל ארצה והמנוח המשיך להכות אותו בכל חלקי גופו. לאחר מכן המנוח החל להכות ברכבו של הנאשם. לדברי הנאשם, מיכאל מיכלין היה ברכבו של המנוח, ראה הכל ולא ניסה לסייע לו ולעצור את המנוח. לדברי הנאשם, מיכאל והמנוח ברחו והוא נשאר באותו מקום, הוא לא הצליח לזוז בשל הכאבים שנגרמו לו כתוצאה ממכותיו של המנוח, בהמשך הצליח להיכנס לרכבו ולהגיע לבית, אשתו ראתה את מצבו ושאלה אותו מה קרה, אך בשל הכאבים שחווה לא הצליח להסביר לה. הנאשם ציין **"כל השיניים זזו לי. אני לא הצלחתי לנשום, הכל כאב לי בגב. כל הלילה היו לי סיוטים, ביקשתי מאשתי שתשאיר אותי בשקט. לא יכולתי לדבר, לא לאכול. ביקשתי שתיתן לי רק קרח ומטלית לשים על הגוף וביקשתי כדור נגד כאבים"**.

לדבריו, רק ביום ראשון הוא סיפר לאשתו שהבחור שכתב כינויים על הקסדה שלו הוא שהיכה אותו וציין בפניה, כי בכוונתו ללכת למקום עבודתו, לקחת את פרטיו של המנוח ולהגיש נגדו תלונה במשטרה, אחר כך ילך לרופא ומשם יפנה לסוכן הביטוח.

לדברי הנאשם, ביום ראשון בבוקר האירוע הוא יצא מהבית בשעה 05:20-05:30, הלך למלא גז ברכב באזור יבנה ומשם הלך לעבודה וחיכה שיגיע מישוה ויפתח את הקונטיינר. לדבריו, המנוח הגיע, פתח את הקונטיינר ונכנס פנימה, הנאשם רצה להיכנס לקונטיינר אך הבחין שהמנוח אוזח במנעול ביד ומיד הבין שהוא בסכנה. הוא ביקש מהמנוח שיאפשר לו להיכנס לקונטיינר אך המנוח הניף את המנעול בידו ורצה לתת לו מכה בראש, הנאשם התכופף והמנוח פגע בדלת הקונטיינר והמנעול נפל מידו. לדברי הנאשם, כאשר הוא התכופף הוא הבחין בצינור באורך 50-60 ס"מ, הרים אותו והיכה את המנוח בראשו. המנוח רצה להכות את אותו עם הלום של המנעול, הנאשם נתן לו מכה נוספת על הראש על מנת למנוע ממנו להוציא את הלום מהמתקן, אך המנוח לא חדל, הוא הוציא את הלום מהמתקן, הניף אותו ורצה להכות את הנאשם, הלום נתפס במדף שהיה בקונטיינר והנאשם ניצל זאת והיכה את המנוח פעם נוספת בראשו. בשלב זה המנוח נפל ארצה והנאשם יצא מהקונטיינר והלך להביא את הטלפון הנייד שלו מהרכב על מנת להזעיק משטרה ואמבולנס. כאשר הנאשם חזר למקום העבודה הוא ראה שכבר הזעיקו משטרה ואמבולנס. הנאשם ציין שלא תכנן להרוג את המנוח. הנאשם ציין שהמנוח צעיר ממנו ב-20 שנים וחזק ממנו בהרבה.

הנאשם נשאל בחקירה הנגדית באיזו שעה הוא מגיע לעבודה בדרך כלל והשיב שהוא מגיע ב-06:30-06:45. כשנאמר לו שעל פי דו"ח הנוכחות שלו במקום העבודה, שעת הגעתו בדרך כלל היא 06:50-07:05 ואילו בבוקר האירוע הוא הגיע לעבודה בשעה 05:53, הנאשם אישר זאת.

הנאשם ציין, כי הדברים שהוא סיפר בבית המשפט נאמרו על ידו גם בחקירותיו במשטרה, למעט בחקירה הראשונה בה היה "בשוק". הנאשם נשאל מדוע אמר בחקירתו הראשונה, כי לא ראה את המנוח בבוקר האירוע, לא דיבר איתו ולא עשה לו כלום והשיב שעורך הדין בונדר אמר לו **"אל תודה בשום דבר ואל תגיד שום דבר"**. לשאלת בית המשפט, האם עורך הדין אמר לעד להגיד דברים לא נכונים, הנאשם השיב בשלילה. הנאשם ציין ששוחח עם עו"ד מקלר לפני החקירה הראשונה ועם עו"ד בונדר לפני החקירה השנייה. כשנשאל על ידי בית המשפט כיצד עובדה זו מתיישבת עם טענתו, כי שיקר בחקירה הראשונה בגלל שעורך הדין בונדר אמר לו **"אל תודה בשום דבר ואל תגיד שום דבר"**, הנאשם השיב שייתכן ושוחח עם עו"ד בונדר לפני החקירה הראשונה ולא לפני החקירה השנייה כפי שאמר.

הנאשם שלל את טענת התובעת, כי בחקירתו הראשונה הוא הכחיש שהיה לו וויכוח עם המנוח ביום חמישי שלפני האירוע. לדבריו מדובר בנקודה חשובה והוא ציין זאת בחקירתו הראשונה.

כשנאמר לנאשם שבחקירתו הראשונה הוא שלל את האפשרות שהיה ליד הקונטיינר בבוקר האירוע, הנאשם השיב שאמר זאת בגלל שעו"ד בונדר אמר לו לא לדבר על שום דבר.

הנאשם אישר שלאחר הוויכוח שהיה לו עם המנוח ביום חמישי הוא הגיע לבית חבול, מלוכלך ופצוע ואשתו ראתה אותו במצב הזה. כשנאמר לעד שאשתו לא ציינה זאת בחקירתה הוא השיב **"איך היא יכולה לראות מתחת לבגדים את המכות, איך היא יכולה לראות בפה את כל השיניים שזזו"**. הנאשם אישר שהיה לו כרטיס לקונצרט באותו ערב, והוא אמנם יצא מהבית בגלל שאשתו הציקה לו, אך לא הלך לקונצרט.

הנאשם נשאל כיצד ייתכן שחרף היותו חבול כפי שתיאר, הוא שיפץ את הבית בימים שישי-שבת והשיב שהוא משפץ את

הבית בדרך כלל בימי שישי- שבת אך לא עשה זאת כשהיה חבול. לדבריו הוא שכב במיטה, שם קרח ולקח משככי כאבים בימים אלה.

הנאשם ציין שלא פנה למשטרה, למעסיק או לקבלת טיפול רפואי מכיוון שלא היה מסוגל לדבר או לעמוד על הרגליים.

הנאשם ציין שהוא לא ידע בוודאות מי יגיע ראשון לעבודה בבוקר האירוע- מיכאל או המנוח. הנאשם אישר שהוא ידע שהמנוח הוא שפותח את הקונטיינר בבוקר בדרך כלל.

הנאשם אישר שידע ששכח את הטלפון הנייד ברכב לפני שהגיע לקונטיינר. לדבריו, הוא לא חזר להביא אותו מכיוון שהוא לא היה צריך אותו, אך לאחר שהיכה את המנוח הלך להביא אותו על מנת להתקשר למשטרה ולאמבולנס. כשהנאשם נשאל מדוע לא ביקש ממכאל מיכלין, אותו פגש בדרך, שיתקשר למשטרה ולאמבולנס, הנאשם השיב שלא רצה לבזבז זמן ולהסביר לו מה קרה.

הנאשם אישר שחיפש דלי על מנת להשקות את היסודות בבוקר האירוע אך מכיוון שלא מצא התיישב בסמוך למלגזה שליד הקונטיינר, במקום בו מי שנכנס לקונטיינר יכול להבחין בו. כשנאמר לו שבשחזור שנערך לו הוא טען אחרת, הוא השיב שלא הבינו אותו נכון. הנאשם שלל את טענת התובעת, כי בשחזור שנערך לו הוא ציין שלא היו לו חילופי דברים עם המנוח בבוקר האירוע.

התובעת הראתה לנאשם את הצילומים ממצלמות האבטחה וציינה בפניו שרואים את המנוח פותח את הקונטיינר ואת הנאשם מגיע מאחורי המלגזה ומניף מוט ברזל, הנאשם שלל זאת ואמר שהוא לא רואה את הדברים שציינה התובעת.

התובעת הראתה לנאשם את המוט שעליו נמצאו סימני הדם של המנוח והנאשם שלל שזהו המוט שבאמצעותו היכה את המנוח.

הנאשם שלל את האפשרות שהכין מבעוד מועד מדרגות בנתיב הבריחה שלו מזירת האירוע.

הנאשם אישר שהשקה את היסודות לפני שיצא ממקום העבודה. כשנשאל מדוע השקה את היסודות ולא מיהר להזעיק עזרה השיב **"צריך גם להשקות את היסודות, יומיים הם לא קיבלו מים"**.

דין

יצוין, כי בתאריך 31.12.2013 הגיש עו"ד גבאי, ב"כ הנאשם דאז, את סיכומי ההגנה וזאת ביחס לכתב האישום המקורי בנוגע לניסיון לרצח. ביום 12.01.2014 הודיעה התביעה לבית המשפט, שהמנוח נפטר ביום 26.12.2013. לבקשת הסנגור, בהסכמת הנאשם והתביעה, עו"ד גבאי הפסיק לייצג את הנאשם והחל מיום 10.04.2014 הנאשם מיוצג על ידי הסנגוריה הציבורית- עו"ד גלאובר, אשר גם הגישה ביום 30.04.2015 סיכומים משלימים ביחס לכתב האישום המתוקן בגין עבירת הרצח.

אין מחלוקת בין הצדדים, כי הנאשם הוא שהיכה את המנוח באמצעות מוט ברזל ושמכות אלה הן שהביאו למותו של המנוח, כשנה וארבעה חודשים לאחר האירוע.

יצוין, כי תחילה, במהלך הדיונים בפנינו, טענה עו"ד גלאובך, כי אין קשר סיבתי בין האירוע האלים למותו של המנוח לאחר כשנה וארבעה חודשים, או שקשר סיבתי זה נותק בשל טיפול לא ראוי של גורמי הרפואה השונים במנוח, כאשר בין היתר פצעי הלחץ הביאו למותו ואף הוגשה בעניין זה חוות דעת מטעם ההגנה של פרופסור היס. לאחר חקירתו של פרופסור היס בבית המשפט ושמיעת מומחים נגדיים מטעם התביעה, התביעה הציגה בפני ההגנה את מלוא החומר הרפואי והסיעודי הנוגע לטיפול במנוח וחומר זה הוצג בפני פרופסור היס. לאור עמדתו של פרופסור היס שעין בחומר המשלים וחזר בו מקביעותיו בחוות הדעת מטעמו, הודיעה עו"ד גלאובך לבית המשפט, שהיא חוזרת בה מטענותיה בדבר היעדר קשר סיבתי בין מעשי הנאשם וביום מות המנוח.

טענת ההגנה העיקרית, בסיכומים שהוגשו על ידי עו"ד גבאי היתה, כי מעשיו של הנאשם חוסים בצילה של הגנה עצמית הקבועה בסעיף 34 לחוק העונשין. לחילופין, טען, כי יש לשלב את טענת ההגנה העצמית עם הגנה של טעות במצב הדברים, בהתאם לסעיף 34 יח' לחוק העונשין, היות והנאשם טעה בדמותו את המצב כסכנה מוחשית לחייו ולגופו ולכן פעל כפי שפעל.

עו"ד גלאובך הוסיפה בסיכומים המשלימים טענה חילופית נוספת, כי התביעה לא הוכיחה את קיומם של יסודות עבירת הרצח בעניינו של הנאשם. לדבריה, הנאשם לא הכין את עצמו לביצוע העבירה, לא תכנן ולא התכוון להביא למותו של המנוח. כמו כן, טענה עו"ד גלאובך, כי המנוח קנטר את הנאשם מזה תקופה לפני האירוע נשוא כתב האישום, השפיל אותו, השחית את רכבו ואף היכה אותו לפני האירוע ובמהלכו. בהתאם לאמור, לטענתה יש לזכות את הנאשם מעבירת הרצח.

מהימנות הנאשם

עדות הנאשם הותירה רושם שלילי. במספר מקרים, רק בלית ברירה, לאחר שניסיונות ההתחמקות כשלו וכשנדחק לפינה, שינה את גרסתו גם אם לא הודה ששקר. לא רק שנמצאו סתירות רבות בין עדותו ואמרותיו לבין הראיות האחרות בתיק, אלא גם את גרסאותיו שינה מפעם לפעם על פי הצרכים המשתנים להבנתו. כשהוטחו בפניו, בעת החקירה הנגדית, הפרכות והסתירות הקשות, גיבב הסברים בעייתיים ואף שקריים. איני נותן אמון כלל בעדות הנאשם, וזאת בלשון המעטה.

הלכה היא, כי שקריו של הנאשם וסתירות בגרסאותיו במהלך העדות, יכולים להביא לדחיית גרסתו של הנאשם ומחזקים את ראיות התביעה. בעניין זה כבר נפסק בע"פ 334/02 **דידי סיבוני נ' מדינת ישראל** תק-על 2003(1), 237:

"לטענת המשיבה, את השקרים האלה יש לזקוף לחובת המערער, וטענה זו מקובלת עלי, הואיל וגם אם אין בשקרים, לכשעצמם, להוות בסיס להרשעה, יש בהם כדי לחזק את ראיותיה האחרות של המשיבה, הואיל והלכה היא שלשקר יש "משקל ראיתי עצמאי משלו, כראייה נסיבתית הנעוצה בהתנהגות מפלילה שיש עמה ביטוי לתחושת אשם" (ראו ע"פ 517/86, ברוקס נ' מדינת ישראל, פד"י מג(441, 451), 3; ע"פ 2109/96, אלעביד נ' מדינת ישראל, פד"י נא(673, 721), 1; ע"פ 161/72, סרסור נ' מדינת ישראל, פד"י כח(220, 203, 2; ע"פ 694/83 דנינו נ' מדינת ישראל, פד"י מ(249, 256), 4)."

בנוסף לרושם הכללי השלילי, לשם הדגמה יובא מקבץ מהשקרים, הסתירות והפרכות:

1. מידת ההיכרות של הנאשם עם המנוח "משתנה" על פי הצרכים המשתנים, עפ"י הבנתו של הנאשם ולאור

התקדמות החקירה והמשפט:

א. בחקירתו הראשונה של הנאשם במשטרה, כשהנאשם עוד לא ידע מה הן הראיות שבידי המשטרה שקושרות אותו לתקיפה הקטלנית, כשגרסת הקנטור טרם "נולדה" וכדי לא לספק מניע לתקיפה, הנאשם מזער את ההיכרות שלו עם המנוח, ציין שהוא מכיר את המנוח "**לא כל כך טוב... בפנים אני מכיר אותו**" **"היחסים ביננו זה בוקר טוב וכל אחד הולך לדרכו.."** ואףשלל את האפשרות שהתווכח עם המנוח ביום חמישי לפני האירוע.

ב. כשהבין שבידי המשטרה ראייה להוכחת המפגש עם המנוח ביום חמישי, כי מיכאל מיכלין ציין בעימות עם הנאשם שהיה וויכוח בין הנאשם ובין המנוח ביום חמישי, הנאשם נאלץ לאשר זאת אך טרח להבהיר שמדובר בדיבורים בלבד, שכן בשלב זה טרם "נולדה" גרסת הקנטור.

ג. בחקירה שנערכה לנאשם מספר ימים לאחר מכן, וככל הנראה כשהחל תהליך "לידת" גרסת הקנטור, הנאשם אמר, לראשונה, שבמהלך הוויכוח שהיה לו עם המנוח ביום חמישי, המנוח נתן לו אגרוף בפנים.

ד. בעדותו בבית המשפט, כשהועלתה במלוא עוצמתה לראשונה ובפה מלא טענת הקנטור, "התנפח" מעמד המפגש ביום חמישי לכך שהמנוח נתן לו 20-30-40 מכות עד שלא יכול היה לזוז, לדבר או לאכול וכל סוף השבוע נשאר בבית וסבל מכאבים עזים.

את הטענה שהוכה כאמור יש לדחות על פניה, שכן בניגוד לגרסה זו של הנאשם, העיד מיכאל מיכלין, שהיה עד לוויכוח בין הנאשם ובין המנוח ביום חמישי, כי היו חילופי דברים בין השניים אך הם לא היכו אחד את השני. עדותו של מיכלין מהימנה בעיני.

הגם שאשתו של הנאשם ציינה בחקירתה, שהנאשם אמר לה שהוכה על ידי המנוח, היא לא אמרה שהגיע לבית ביום חמישי חבול, מלוכלך או שסבל מכאבים במהלך סוף השבוע כפי שטען הנאשם בעדותו. יתרה מכך, אשתו העידה שביום חמישי הנאשם היה "שתקן ומאופק" ויצא לקונצרט בערב. גם הנאשם בעצמו העיד במקום אחר ששיפץ את הבית בשישי-שבת (ת/6 עמ' 4 ש' 116).

2. שעת ההגעה למפעל

א. כדי להרחיק עצמו מהתקיפה הקטלנית, תחילה, הנאשם טען שהגיע לעבודה בבוקר האירוע יחד עם כולם בשעה 07:10.

ב. בהמשך החקירה כשהחוקרת אמרה לו: "**אמרת שהגעת ב 07:10?**" והוא הבין מהשאלה שהצהרתו הקודמת נוגדת את המידע שבידי המשטרה- תיקן את דבריו ואמר שהגיע בשעה 06:50.

ג. כאשר החוקרת ציינה בפני הנאשם שידוע לה שהוא הגיע למקום העבודה בשעה 05:48, הנאשם אישר שהגיע "**בערך בשעה 06:00**" ואף טען שהוא מגיע לעבודה בכל יום בשעה 06:00.

ד. רק כאשר הוטח בו שעל פי העדויות והרישומים הוא מגיע לעבודה בשעה מאוחרת יותר, "נולדה" הטענה, כי

בבוקר האירוע יצא מוקדם מהבית על מנת לתדלק את הרכב ומשסיים לתדלק הגיע מוקדם למקום העבודה.

גם טענה כבושה זו לא מתיישבת עם הרישומים של הכניסה למפעל במשך חודשיים, לפיהם לא הגיע ולו פעם אחת בשעה כה מוקדמת לעבודה. האם לא תדלק את רכבו במשך חודשיים?

3. הנאשם ניסה להרחיק עצמו מהקונטיינר בו ביצע את התקיפה

גם כשכבר נאלץ להודות, בעקבות מה שהוטח בו, שהגיע למפעל בשעה 06:00 (למעשה הגיע למפעל בשעה 05:53), עדיין ניסה להרחיק עצמו מזירת העבירה ממש - מהקונטיינר וטען שנכנס ברגל עד 300 מטר לפני הקונטיינר ולא הגיע עד לקונטיינר. ברור שמדובר בשקר גם ומהותי בגזרת המחלוקת, שנסתר לא רק בצילומי האבטחה המוכיחים את נוכחותו ליד הקונטיינר ובתוכו, אלא גם בגרסתו המאוחרת יותר כשכבר הודה שתקף שם את המנוח.

4. האינטראקציה עם המנוח בבוקר האירוע

א. בשתי חקירותיו הראשונות של הנאשם במשטרה, הנאשם טען שלא ראה את המנוח בבוקר האירוע לא דיבר איתו ולא עשה לו כלום.

ב. בחקירתו הרביעית, "נזכר" הנאשם שהוא פגש את המנוח בבוקר האירוע ואף ציין שהמנוח הרים משהו כבד על מנת להכות אותו בראשו וכתגובה לכך הנאשם הכה את המנוח עם דבר מה שמצא במקום.

כשנאמר לנאשם שלפי הצילומים במצלמות האבטחה הוא התחבא מאחורי המלגזה והמתין לבואו של המנוח, הפתיע אותו מאחור ונתן לו מכה בראש מבלי שהיה שיח ביניהם, הנאשם אישר שהוא היה עצבני על המנוח ולכן היכה אותו.

ג. גם בשחזור שנערך לנאשם, הנאשם אישר שהוא היכה את המנוח מבלי שהיתה התגרות מצידו של המנוח עובר לאירוע. לדבריו, המנוח כלל לא ראה אותו ולא דיבר איתו.

בדקה 4:18 ואילך לשחזור (עמ' 4 שורות 10 ואילך) כשהחוקרת שאלה את הנאשם מה הביאו למצב הזה? הוא אמר: **"זה מה שהוא כותב"** (כנראה הכוונה שכותב על קסדת הנאשם - נ.ז.). **וכל הזמן מקלף** (הכוונה למקלל-נ.ז.). **אותי".** הצביע על מכה בדופן רכבו והוסיף: **"זה יביא...זה מכות על הראש שלו."**

ד. בניגוד לאמור, בעדותו בבית המשפט, על מנת לבסס את טענת ההגנה העצמית, שוב שינה הנאשם את גרסתו וטען שהמנוח ניסה להכותו עם מנעול כבד ובשל הסכנה לחייו, הנאשם היכה את המנוח על מנת לנטרל אותו. לדבריו, רק לאחר שהיכה אותו 3 פעמים המנוח נוטרל ונפל ארצה.

5. הנאשם ניסה לשוות למעשיו נופך ספונטני ופתאומי

אף לאחר שהנאשם כבר הודה שהגיע מוקדם מהרגיל למפעל, הודה שהיה בזירת האירוע ליד הקונטיינר, הודה שהיכה

את המנוח ואף כפי שמסר בשחזור - תקף בלא שהמנוח תקף קודם או בכלל ראה את הנאשם, כדי לנסות ולשלוש שהתקיימה במקרה זה "החלטה להמית" - הנאשם עשה מאמץ לשוות להתנהלותו התוקפנית והמתוכננת נופך של התנהלות ספונטנית ללא שיקול דעת:

א. **"במקרה"** הגיע מוקדם למפעל, כי תדלק את רכבו ונשאר לו זמן ועל כן החליט ללכת למפעל להשקות את היסודות.

ב. **"במקרה"** הגיע לקונטיינר, כי חיפש דלי להשקות את היסודות.

ג. **"במקרה"** המנוח הגיע גם הוא לקונטיינר בעת שהנאשם היה בזירה והכעס התעורר אצל הנאשם.

ד. **"במקרה"** הנאשם הסתתר מאחורי המלגזה במקום בו המנוח לא יכול היה לראות אותו. (ולטענת הנאשם בשחזור, בניגוד למה שרואים בסרטון האבטחה, הוא היה **במקרה** מאחורי הקונטיינר בחיפוש אחר דלי ואז שמע את המנוח ליד הקונטיינר).

ה. **"במקרה"** הנאשם מצא במקום צינור כשהתעצבן ובאמצעותו תקף את המנוח.

ו. לטענתו, לאחר התקיפה **"באופן ספונטני"** זרק את המוט שבאמצעותו היכה את המנוח בראשו ואינו יודע היכן המוט.

יובהר כבר עתה, כי יש לדחות את הטענות והתיאורים לעיל בשתי ידיים. נוכח המתואר לעיל, ברור, כי לא במקרה הגיע הנאשם למפעל למעלה משעה לפני השעה בה הוא נוהג להגיע אלא שהדבר היה מתוכנן ומכוון. גם אם תדלק ביום זה את רכבו - אין בכך כל הסבר לעובדה שהגיע באותו בוקר בשעה כה מוקדמת, כאשר במשך חודשיים (עפ"י הרישומים) לא הגיע בשעה כה מוקדמת, הגם שבאודאי בתקופה זו תידלק את רכבו.

הנאשם ידע היטב מתי נוהג המנוח להגיע לקונטיינר לפני תחילת העבודה, ידע שהזירה בשעת בוקר כה מוקדמת נקיה מאנשים ושרק המנוח ימצא שם, ארב שם למנוח כשהוא מסתתר מאחורי המלגזה והמתין לשעת כושר לתקוף את המנוח ומיד כשהמנוח הפנה את גבו כדי להיכנס לקונטיינר - הנאשם יצא מהמארב ותקף. המארב והתקיפה מאחור ובהפתעה מתכתבות היטב עם דברי הנאשם עצמו שהמנוח צעיר ממנו בעשרים שנים וחזק - ועל כן רק תקיפה כאמור, התאימה לביצוע התוכנית הקטלנית.

יצוין, כי הניתוח של סרטוני האבטחה, המיטיב ביותר עם הנאשם, מביא למסקנה שהנאשם שהה במארב מאחורי הקונטיינר זמן לא מבוטל - לפחות כ- 12 דקות:

בסרטון שבקובץ 060014 מהרגע בו הנאשם נראה נכנס למקום המארב ישנן כ-5 דקות נוספות מתועדות עד סוף הסרטון- הנאשם לא נראה יוצא ממקום המארב. בסרטון שבקובץ 064325 רק בדקה 07:10 בערך מתרחשת התקיפה והנאשם נראה יוצא ממקום המארב. דהיינו, שהנאשם שהה לכל הפחות 12 דקות במקום המארב. לא רק שזהו פרק זמן לא סביר ביחס לטענתו, כי חיפש במקום המארב דלי על מנת להשקות את היסודות, אלא יתרה מכך, יש באמור כדי לתמוך בגרסה המפלילה לפיה, מדובר בתקיפה קטלנית מתוכננת.

איני מאמין, לאור האמור, שהנאשם הגיע לקונטיינר כדי לחפש דלי להשקות את היסודות, שכן היסודות מרוחקים יחסית מהקונטיינר והדבר גם לא מתיישב עם התנהלות הנאשם בזירה כעולה ממצלמות האבטחה. יתרה מכך, בשחזור הנאשם אמר שמצא דלי ליד היסודות ויצוין שדרכו של הנאשם לקונטיינר עוברת תחילה ביסודות.

כאן המקום להעיר, שהנאשם אכן השקה, ככל הנראה, את היסודות, אך עשה זאת, בקור רוח, לאחר התקיפה הקטלנית שעה שהמנוח מתבוסס בדמו, והכל כדי שהנאשם לא יקושר לתקיפה ובטרם נולדו טענות של הגנה עצמית או קנטור שקושרות את הנאשם לקונטיינר ולתקיפת המנוח.

עוד יצוין, כי לאחר התקיפה המוט לא נזרק באופן אקראי כך שהנאשם לא ידע היכן נפל - אלא המוט הוחבא באופן מחושב בצד הקונטיינר בנתיב בריחתו של הנאשם מהזירה.

גם כשהוצג המוט בפני הנאשם הוא הכחיש שזה המוט באמצעותו היכה את המנוח ולטענתו המוט בו השתמש היה קצר יותר- אך על המוט שנמצא, כאמור נמצא ד.נ.א. של המנוח.

6. עדות כבושה

כפי שהובהר לעיל ויובהר להלן, גרסאותיו של הנאשם ביחס לטענת הקנטור וטענת ההגנה העצמית הינן גרסאות כבושות שהנאשם לא סיפק הסבר מדוע כבש ביחס אליהן את עדותו וגם לא סיפק הסבר מדוע הפסיק לכבוש את עדותו ומובן שערכה של עדות כבושה נמוך.

בע"פ 190/82 **שאול מרקוס נ' מדינת ישראל** (1) 225, נקבע ביחס לעדות כבושה:

"עדות כבושה ערכה מועט... במה דברים אמורים? כשאין הסבר מתקבל על הדעת על שום מה נכבשה העדות עת רבה. ניתן הסבר לגילוי הדברים באיחור זמן, והסבר זה מתקבל על הדעת, שוב אין ליחס חשיבות-יתר לאיחור כשהוא לעצמו"... משך הזמן, העושה את העדות לכבושה, יכול שהוא קצר ויכול שהוא ארוך יותר, הכול, לפי נסיבותיו המיוחדות של העניין... ההסבר, שעל בית המשפט להשתכנע הימנו, הוא לגבי שני עניינים: האחד - על שום מה שתק העד וכבש את עדותו כל אותה עת עד למתן עדותו; והשני - מה נשתנה עתה, כאשר החליט העד להעיד, ומהו הנימוק שהניעו לשבור את שתיקתו..."

הגנה עצמית

סעיף 34 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים".

סעיף 34(ב) לחוק העונשין קובע, כי אם התעורר ספק סביר שמא קיים סייג לאחריות פלילית והספק לא הוסר, יחול הסייג. מכאן מוטל על הנאשם הנטל הראייתי לעורר ספק סביר שמא מדובר בהגנה עצמית, ובמקרה כזה מוטל על המאשימה הנטל להסיר ספק זה.

בע"פ 4191/05 ארנולד אלטגאוז נ' מדינת ישראל, (מיום 25.10.2006) נדונו ששת התנאים אשר בהתקיימותם עומדת לנאשם ההגנה העצמית. התנאים חזרו ואוזכרו בפסקי דין נוספים, כך למשל בע"פ 6147/07 שמעון אביסריר נגד מ"י (פורסם בנבו, מיום 2.7.09) נאמר:

"בע"פ 4191/05 אלטגאוז נ' מדינת ישראל... נקבע כי שישה הם התנאים שבהתקיימם עומדת ל"אדם המתגונן" ההגנה העצמית, כפי שהוגדרו בחוק, ופורשו בפסיקה ובספרות: (1) האדם המתגונן הותקף שלא כדין. (2) קיומה של סכנה לפגיעה בחייו, חירותו, גופו או רכושו של המתגונן, או של זולתו. על הסכנה להיות מוחשית ולא סכנה שהסתברות התממשותה ערטילאית גרידא... (3) מעשה ההתגוננות היה "דרוש באופן מיידי" על מנת להדוף את התקיפה. לפי תנאי זה, על פעולת ההגנה להתבצע רק מרגע שהיא דרושה באופן מיידי על מנת להדוף את התקיפה, ועליה להיפסק מרגע שהיא איננה נדרשת עוד על מנת להדוף את התקיפה ... (4) האדם המתגונן לא נכנס למצב בהתנהגות פסולה. (5) הפעולה בה נקט המתגונן היתה נחוצה לו לשם הדיפת התוקף. דהיינו, נדרש שלא עמדו למתגונן אלטרנטיבות אחרות להדיפת התוקף מלבד שימוש בכוח כלפיו... (6) פרופורציה - יחס ראוי - בין הנזק הצפוי מפעולת ההדיפה לנזק הצפוי מן התקיפה... תנאי זה כלול בסעיף 34 לחוק העונשין".

לאחר שעיניתי בראיות ובעדויות, הגעתי למסקנה, כי יסודותיו של סייג ההגנה העצמית לא מתקיימים בעניינו של הנאשם. תוקף השש עלי קרב אינו יכול לחסות בצילה של טענת ההגנה העצמית.

הנאשם נחקר מספר פעמים במשטרה. טענתו, כי הותקף על ידי המנוח סמוך לאירוע נטענה בחצי פה רק בחקירתו הרביעית במשטרה וזנחה מיד לאחר מכן, כאשר נאמר לו, כי על פי צילומי מצלמות האבטחה, המנוח כלל לא היכה אותו והיה זה דווקא הנאשם שיזם את האקט האלים, הפתיע את המנוח מאחור והיכה את המנוח בראשו. הגם שהנאשם זנח טענה זו בהמשך החקירה ובשחזור שנערך למחרת, בעדותו בבית המשפט העלה שוב טענה זו וציין, כי המנוח ניסה להכותו מספר פעמים ומשהנאשם הבין, כי הוא בסכנת חיים, היכה את המנוח בראשו 3 פעמים עד שהמנוח נוטרל ונפל ארצה.

טענת הנאשם, כי המנוח ניסה להכותו בסמוך לאירוע היא טענה שחזקה שתטען בהזדמנות הראשונה. כאמור, הנאשם טען טענה זו רק בחקירתו הרביעית במשטרה וגם זנח אותה כאשר נאמר לו שדבריו אינם מתיישבים עם צילומי מצלמות האבטחה. למעשה, גרסתו המלאה של הנאשם לטענת ההגנה העצמית נשמעה לראשונה רק בעדותו בבית המשפט. הנאשם לא סיפק הסבר מניח את הדעת לכבישת עדותו ולשינוי גרסתו. יתרה מכך, הגם שבמעמד השחזור, שהוקלט ותומלל, הנאשם הודה שהפתיע את המנוח מאחור ושלא היה שיח בינו ובין המנוח לפני האירוע, במסגרת עדותו בבית המשפט הכחיש שאמר דברים אלה וברור שאין זה אלא עוד שקר נוסף במסכת השקרים שבעדותו.

כאמור, תיאורו של הנאשם בבית המשפט אינו עולה בקנה אחד עם צילומי מצלמות האבטחה מיום האירוע, מהם עולה, כי למנוח לא היתה כל אינטראקציה עם הנאשם עובר לאירוע. ניתן לראות בבירור, כי המנוח ניגש לפתוח את הקונטיינר כאשר גבו מופנה אל עבר המלגזה שחונה בסמוך לקונטיינר. הנאשם נראה מציץ מאחורי המלגזה, מניף דבר מה בידו, מפתיע את המנוח מאחור ומתקדם במהירות לעברו.

הגם שלא ניתן לראות באיזה אופן הטיח הנאשם את המוט בראשו של המנוח, שכן האקט האלים נעשה בתוך הקונטיינר, בהחלט ניתן לקבוע על פי הצפייה בצילומי מצלמות האבטחה, כי הנאשם לא הותקף בסמוך לאירוע, שלא היתה קיימת סכנה לפגיעה בחייו, חירותו, גופו או רכושו ויתרה מכך, היה זה הוא שיזם את האקט האלים והפתיע את

המנוח.

משקבעתי, שהנאשם לא הותקף על ידי המנוח לפני האירוע ושלא היתה קיימת כל סכנה לפגיעה בחייו של הנאשם לפני ובעת האירוע, לא מתקיימים אף יתר היסודות של סייג ההגנה העצמית והגנה זו אינה עומדת לטובתו של הנאשם.

אף טענתו של ב"כ הנאשם, כי הנאשם טעה במצב הדברים, בדמותו את המצב כסכנה מוחשית לחייו ולגופו ולכן פעל כפי שפעל אינה נתמכת בראיות ואף לא נטענה מפיו של הנאשם ולו ברמז. הניסיון לטעון לטענת הגנה עצמית מדומה, דהיינו, לסיטואציה לפיה כשהנאשם ראה את המנוח עם המנעול והוא דימה שהוא עומד להיות מותקף, לא מתיישב עם טענת הנאשם, המאוחרת, שאוים בפועל ובאופן מוחשי 3 פעמים על ידי המנוח, שלטענתו, החזיק והניף לעברו מנעול. יצוין שגם טענה זו בדבר הנפת המנעול נדחת כשקרית, כאמור, שכן אינה מתיישבת עם נסיבות האירוע והראיות.

יסודות עבירת הרצח

סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין קובע:

"העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד:

(1) ...

(2) הגורם בכוונה תחילה למותו של אדם";

בסעיף 301(א) לחוק נקבע:

"לעניין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו".

ייחודה של עבירת הרצח מתבטא בדרישת יסוד נפשי מסוג **"כוונה תחילה"**, ולצורך כך יש להוכיח התקיימותם של שלושה יסודות:

(א) החלטה להמית.

(ב) היעדר התגרות (קנטור).

(ג) הכנה פיזית למעשה ההמתה.

יסודות אלה צריכים להתקיים עובר למעשה ההמתה.

א. החלטה להמית

יסוד ההחלטה להמית מחייב קיומה של כוונה בשני מישורים: במישור השכלי - חזות או צפיית התוצאה הקטלנית ובמישור הרגשי - רצון או שאיפה להתגבשותה.

עיקרה של ההחלטה להמית נעוץ בשאיפה לגרום לתוצאה הקטלנית. כאשר קטילת הקרבן היא תכלית המעשה או המחדל שאותה ואותה דווקא שואף העבריין להשיג. "ההחלטה להמית - כשלעצמה - מבטאת איפוא כוונת קטילה ממשית זאת ותו לאו". (ראו לעניין זה י. קדמי "על הדין בפלילים חוק העונשין", חלק שלישי, ע"מ 1102-1103 תשס"ו-2005).

עניין ההחלטה להמית מצוי בתחום צפונות לבו של עושה המעשה. בדרך כלל לא ניתן להגיע אל חקר לבו ואל סוד מחשבותיו, אלא על פי מכלול הנסיבות המתלוות למעשה. לפיכך, ניתן ללמוד על כוונתו של הממית בשלוש דרכים:

1. בהודיה מפיו של הנאשם.
2. באמצעות ראיות נסיבתיות.
3. מכוח יישומה של חזקת הכוונה לפיה, חזקה על אדם שהוא מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו.

הודיה מפיו של הנאשם

הנאשם לא הודה במפורש, באף לא אחת מגרסאותיו השונות, כי תכנן ורצה להביא למותו של המנוח, אם כי אמר שכשראה את המנוח נזכר בכל מה שעולל לו ואז הלם בו באמצעות המוט. בת/6 אמר "**אני לא מסתכל על המצב שלו. כמה שהספקתי נתתי לו וברחתי**". "**הייתי עצבני עליו... עצבני עליו, ונתתי לו בראש, נתתי לו בראש מה שמצאתי**". הנאשם הדגים במעמד השחזור כיצד היכה במוט בהפתעה את המנוח שהיה בגבו אליו 3 מכות בראשו עד שהתמוטט, ואמר: "**מסביב הכל שחור. לא רואה. לא זוכר. לא חושב. רק חושב לתת לו שלוש מכות**" עוד אמר הנאשם בשחזור שהתקיפה הקטלנית אינה אלא נקמה על הפגיעה, הנטענת, ברכבו "**מה אכפת לי כמה אורך. מעניין אותי לתת לו שלוש מכות, איך שהוא נתן לי שלוש מכות על הדלת ולצאת משם מהר, לא רוצה לראות, לא רוצה לשמוע אותו**". ובת/7 אמר "**לא משנה מה היה שם, מקל, ברזל, העיקר לתת לו בראש**".

ראיות נסיבתיות

ראיות נסיבתיות להוכחת יסוד ההחלטה להמית נעוצות בעיקרן בהתנהגותו של הנאשם בפרק הזמן שלפני ביצוע מעשה ההמתה, בעת ביצוע מעשה ההמתה ואפילו לאחר ביצוע מעשה ההמתה, כאשר מטבע הדברים הדגש הוא על התנהגותו של הממית בעת ביצוע המעשה לרבות סוג הכלי אשר שימש לביצוע המעשה, צורת ביצוע המעשה, טיב הפגיעה ומיקומה.

התנהגות הנאשם לפני ביצוע מעשה ההמתה

כאמור, מעיון בדו"ח תנועות כרטיס העובד של הנאשם לחודשים יולי- אוגוסט עולה, כי הנאשם נהג להגיע למקום

העבודה מידי בוקר בשעה 06:50-07:00. בבוקר האירוע, הנאשם הגיע למקום העבודה בשעה 05:53 - כשעה לפני השעה בה מגיע לעבודה בדרך כלל.

העדים שעבדו עם הנאשם העידו, כי המנוח נהג להגיע ראשון למקום העבודה, אחריו נהג להגיע מיכאל מיכלין ולאחר מכן הנאשם ולפיכך, כאמור, הנאשם הגיע מוקדם מן הרגיל למפעל באותו בוקר על מנת ליצור הזדמנות בה יהיה לבד עם המנוח במפעל ויפתיע אותו. יתרה מכך, אף בחירת מקום המארב על ידי הנאשם מצביעה על התנהגות מפלילה לפני התקיפה הקטלנית. הנאשם בחר מקום ממנו הוא יוכל לראות את המנוח אך המנוח לא יוכל לראות אותו ולהספיק להגיב לתקיפה.

התנהגות הנאשם בעת ביצוע מעשה ההמתה

המסקנה מניתוח הראיות, מצלמת האבטחה והממצאים בשטח, הינה, כי הנאשם הכין עצמו ואת מוט הברזל, המתין במשך זמן לא מבוטל - לפחות 12 דקות, כשהוא מסתתר מאחורי המלגזה וממתין לשעת כושר - הגעת המנוח לזירה על מנת שיוכל להפתיעו מאחור ולהנחית עליו את המכות הקטלניות.

הנאשם היכה את המנוח בראשו באמצעות מוט ברזל שלוש פעמים. המכות היו בעוצמה כל כך חזקה עד אשר גרמו לדימומים תוך גולגולתיים חריפים ושברים מרובים בעצמות הגולגולת של המנוח, כמתואר במסמכים הרפואיים שהגישה התביעה (ת/12). המנוח היה במצב וגטטיבי במשך שנה וארבעה חודשים עד שנפטר. די בעיון במסמכים הרפואיים ובתמונות המנוח לאחר אירוע הפגיעה על מנת להבין את עוצמת המכות שנתן לו הנאשם (ראו את התמונות הקשות לצפייה בת/12). מוט הברזל שבאמצעותו היכה הנאשם את המנוח הטביע את חתמו בראשו של המנוח שנמחץ מעוצמת המכות, שיצרו באזור המצח מעין "מכתש" או שקע עמוק מאוד לתוך הגולגולת, כפי שרואים בתמונות וכמתואר במסמכים הרפואיים. אין חולק, כי מוט ברזל מהסוג בו השתמש הנאשם (ראו תמונות בת/19) הוא כלי רצחני, בייחוד לאור העובדה, כי הנאשם בחר להכות את המנוח בראשו, שהוא אזור רגיש ביותר. בנסיבות אלה, התוצאה הסופית של האירוע היא ברורה וצפויה (ראו לעניין זה ע"פ 228/01 **יעקב כלב נ' מדינת ישראל**, נז (5) 376, 365. להלן "פרשת יעקב כלב").

התנהגות הנאשם לאחר האירוע

כאמור, הנאשם נראה בורח מזירת האירוע מיד לאחר שהיכה את המנוח. הנאשם לא ניסה לברר מה מצבו של המנוח לאחר הפגיעה ולא ניסה לסייע לו. הנאשם בעצמו העיד **"אני לא מסתכל על המצב שלו. כמה שהספקתי נתתי לו וברחתי"** (ת/6). הנאשם טען, כי לא היה לו טלפון ולכן לא הזעיק עזרה ושמיד לאחר הפגיעה הוא יצא מבתי הזיקוק על מנת להביא את הטלפון שלו מהרכב ולהזעיק עזרה. גרסה זו אינה מתיישבת עם העובדה שהנאשם פגש במיכאל מיכלין בסמוך לאירוע, לא ציין בפניו את שאירע ולא ביקש ממנו להזעיק עזרה.

הנאשם התנהג בקור רוח לאחר התקיפה הקטלנית. הוא הניח את המוט שבאמצעותו היכה את הנאשם במקום מסתור בנתיב הבריחה שלו. כמו כן, הנאשם עוד הספיק לעבור דרך היסודות ולהשקות אותם. כשנשאל מדוע השקה את היסודות ולא מיהר להזעיק עזרה השיב באופן תמוה **"צריך גם להשקות את היסודות, יומיים הם לא קיבלו מים"**. כאמור, השקיית היסודות לאחר התקיפה הקטלנית היא ניסיון להצגת מצג של התנהגות רגילה ושגרתית מתוך כוונה להרחיק את עצמו מכל חשד שהוא התוקף הקטלני.

חזקת הכוונה

חזקה המעוגנת בהגיון היא, שאדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו, ואם לא נסתרה חזקה זו ולא הוטל ספק סביר בדבר תחולתה, די בה כדי להוכיח את כוונתו של הנאשם להמית את קרבנו. נראה, כי האופן בו היכה הנאשם את המנוח והמקום בו בחר להכותו- בראשו, מעידים על החלטה לקטול. פגיעה במקום רגיש בגוף הוכרה כאינדיקציה להוכחת ההחלטה להמית, אף אם הייתה רק פגיעה אחת ויחידה אך במקום רגיש ומסוכן (ראו: ע"פ 889/78 **מוגרבי נ' מדינת ישראל**, ע"פ 4246/91 **ג'בארה נ' מדינת ישראל**). כאמור, הנאשם היכה את המנוח 3 מכות קטלניות בראשו. הנזק שנגרם למנוח כתוצאה ממכותיו של הנאשם היה קטלני והביאו למצב וגטטיבי במשך שנה וארבעה חודשים ולאחר מכן למותו. בית המשפט העליון התייחס לנסיבות מקרה דומות למקרה שבפנינו בפרשת **"יעקב כלב"** וקבע, כי חזקה על אדם המכה שלוש מכות קטלניות בראשו של אדם אחר וגורם למותו, כי התכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו, צפה את מותו ורצה בו.

ב. היעדר התגרות בתכוף למעשה (היעדר קנטור)

יסוד היעדר הקנטור, או בלשון המחוקק, **"היעדר התגרות בתכוף למעשה"**, הינו היסוד השני מבין שלושה רכיבים המרכיבים את ה"כוונה תחילה". תכליתו של יסוד הקנטור הוא לאבחן בין כוונ ג דה, לבין כוונה תחילה, מתוך ההחלטה להמית. כוונה תחילה כשאין קנטור, מתייחסת למעשה מתוכנן מראש ושקול, להבדיל מהחלטה להמית שגובשה באופן ספונטני לנוכח קנטור בתכוף למעשה, כאשר הנאשם איבד שליטה, ועקב אובדן עשתונות ביצע מעשה רגעי ופלאומי לנוכח הקנטור שהניע את המעשה. אין הדין מצדיק מעשה שכזה, אולם הוא מכיר בדרגת אשמה פחותה. מטרת דרישה זו, לאפיין את ההחלטה להמית כהחלטה שנתגבשה אגב שיקול ויישוב הדעת - **"בדם קר"** - להבדיל מהחלטה ספונטאנית על רקע של סערת נפש, אשר כתוצאה ממנה איבד אדם את עשתונותו, ונטל חיי אדם אחר.

מדובר בהתנהגות הגורמת לנאשם לאבד את השליטה העצמית, ולבצע את המעשה הקטלני באופן ספונטאני וללא יישוב דעת (ע"פ 3112/94, אבו-חסן נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1), 422, 428), היינו, בהתגרות בתכוף למעשה, כאשר משמעותה הבסיסית של "התגרות", היא אם עובר לזמן שבו בוצע המעשה, באה התנהגות מרגיזה ופרובוקטיבית מצד הקורבן (או מצד אדם שלישי) אשר שללה מהנאשם, מניה וביה, את כוח השליטה העצמית, כך שבמצב נפשי זה ובטרם היה סיפק בידו "להתקרר" ולהעריך את הכוח לשלוט ברצונו, הוא ביצע את הפעולה הממיתה. תנאי נוסף, הינו המבחן שאותה התנהגות מרגיזה, הייתה עשויה להוציא מכליו גם את האדם הסביר ולהמריצו לנהוג כלפי הקורבן כפי שנהג הנאשם.

מבחן קיומו של קנטור הוא אפוא, מבחן כפול: האם ההתנהגות המקנטרת השפיעה על הנאשם עד כדי איבוד שליטתו - היינו, **"המבחן הסובייקטיבי"** והאם אדם מן היישוב היה עשוי בהיותו במצבו של הנאשם לאבד את שליטתו העצמית - היינו: **"המבחן האובייקטיבי"** (ראו פרשת **ביטון**; פרשת **פסקו**; ע"א 8332/05 **איסקוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 26.7.07)).

רק אם מתקיימים שני המבחנים, הסובייקטיבי והאובייקטיבי, לא יורשע הנאשם ברצח בשל קיומו של הקנטור (ע"פ 396/69 **מ"י נ' נעים בנו**, כד(1) 561, בפרו' עמ' 579; ע"פ 418/77 **מ"י נ' ברדריאן**, פ"ד לב(3) 3, בפרו' עמ' 11, י' **קדמי** "על הדין בפלילים", חלק שלישי, פרו' עמ' 1137).

המבחן הסובייקטיבי

המבחן הסובייקטיבי הוא מבחן עובדתי טהור, הבוחן את התנהגות הנאשם הספציפי. מבחן זה שולל מן הכוונה את אופייה המיוחד, פרי יישוב הדעת. הוא מעוגן בנסיבות המיוחדות של כל מקרה ובמצבו הנפשי של הנאשם. המבחן הסובייקטיבי יתקיים אם מחמת ההתגרות ובתכופ לה, איבד הנאשם בפתאומיות את שליטתו העצמית, כך שמעשה ההמתה בוצע בלא מחשבה על תוצאותיו. בהקשר זה, בית המשפט נותן את דעתו למספר נתונים עובדתיים, לרבות אלה:

1. **עיתוי ההתגרות ומועד התגובה:** מעשה ההמתה עקב התגרות אינו יכול להיעשות אלא בסמיכות זמן להתגרות. מעשה המתה המנותק מבחינת מועד התרחשותו מן ההתגרות, אין די בו, שכן ריחוק הזמנים הותיר בידי הנאשם שהות לצנן את להט דמו, להתקרר ברוחו ולשוב למצב של שליטה עצמית. מעשה המתה שבוצע בריחוק מועדים לעומת מעשה ההתגרות, עלול לגרור מסקנה כי המעשה מהווה נקמנות מחושבת גרידא (ע"פ 7392/06 אבו סאלח נ' מדינת ישראל, תק-על 2010(2), 4290 (2010), ניתן ביום 28.6.10).
2. **עוצמת ההתגרות:** עוצמת ההתגרות צריכה להיות כזו אשר תגרום לנאשם באופן פתאומי ובלתי צפוי לאבד שליטה עצמית על מעשיו כך שמעשה הקטילה שביצע יהיה בעל אופי ספונטני ולא פרי שיקול-דעת ויישוב-דעת. עוצמת הריגוש של האדם צריכה להיות, מצד אחד, בעלת אופי רגעי, חולף ופתאומי, ומצד אחר, עוצמתה צריכה להיות כזו שתשלול מן האדם יכולת לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו (ראו לעניין זה ע"פ 759/97 אליאבייב נ' מדינת ישראל פ"ד נה (ד) 459).
3. **פתאומיות ההתגרות:** מדובר הוא במאורע שנתרגש על הנאשם כרעם ביום בהיר, או סערת נפש שנגרמה מחמת גילוי מרעיש, ללא כל הכנה מוקדמת. (ראו ע"פ 11578/05 טלה נ' מדינת ישראל, תק-על 2007(2), 4032 (2007), ניתן ביום 18.6.07 (להלן: "פרשת טלה"); ע"פ 9970/06 קאנשן נ' מדינת ישראל, תק-על 2009(1), 3440 (2009), ניתן ביום 9.3.09; ע"פ 5718/06 אפשטיין נ' מדינת ישראל, תק-על 2009(4), 2270 (2009), ניתן ביום 15.11.09).
4. **פתאומיות אובדן השליטה:** תהליך הגרימה של אובדן העשתונות חייב להיות קשור באופן הדוק לעוצמתה של ההתגרות, במובן זה שהתגרות בדרגה גבוהה הביאה לכך שהנאשם יאבד לפתע, ללא כל סימנים מקדימים, וכמובן שלא מתוך תכנון, את קור רוחו, כאילו הכה בו הברק..
5. **ספונטניות התגובה למעשה ההתגרות:** התגובה נעשית באופן ספונטני ושלא מתוך שיקול דעת.
6. **מידתיות:** העדר יחס סביר בין ההתגרות ובין עוצמת התגובה לה, יכול ללמד על קיומה של שליטה עצמית וביצוע מעשה ההמתה מתוך מחשבה מוקדמת ולא בשל איבוד עשתונות (ראו לעניין זה פרשת אליאבייב).

ב"כ הנאשם טענה, כי על פי העדויות של המנוח, אשתו ומיכאל מיכלין, מזה תקופה לפי האירוע, הנאשם סבל מהתנכלויות רבות מצידו של המנוח, אשר השפילו בפומבי וביזה אותו, בין היתר בכך שכתב על קסדתו את המילה "חמור". כמו כן, יומיים לפני האירוע, המנוח השחית את רכבו של הנאשם, היכה את הנאשם ואיים שיפגע בו. ב"כ הנאשם אף ציינה, שעל פי עדות הנאשם, המנוח אף ניסה להכות אותו בראשו באמצעות מנעול ברזל כבד בסמוך לאירוע ועל מנת לחסום את התקיפה, הנאשם נאלץ ליטול מוט מהרצפה ולהכות באמצעותו את המנוח.

אכן ניתן להתרשם שהיה סכסוך בין הנאשם ובין המנוח שהוא מינורי ביחס לתוצאה הקטלנית. בחקירות הראשונות נטען, בדרך של "שיפור עמדות" ובאופן "מתגלגל" מאמרה לאמרה, שההכרות קלושה, שאין סכסוך ושהיה ויכוח מילולי בלבד.

טענת הקנטור היא טענה כבושה שעלתה, בעת החקירה הרביעית, ביחס לאירועים שאירעו, לטענת הנאשם, ימים לפני התקיפה הקטלנית וביחס למנעול, שלטענת הנאשם, המנוח הניף לעברו ביום האירוע הקטלני. כאמור, לא רק שטענת הקנטור הכבושה עלתה רק בחקירה הרביעית, אלא שגם בכל הנוגע לקנטור הנובע, מכך שלדבריו, המנוח הניף לעברו מנעול - הטענה נזנחה שם (באותה חקירה), כשהנאשם עומת עם סרט מצלמות האבטחה. טענה כבושה זו, שהועלתה בחקירה כאמור רק ברמז דק יחסית, כשהועלתה שוב בבית המשפט, הועצמה וצוירה עתה בקווים עבים ובצבעים עזים.

גם אם המנוח נהג ללעוג לנאשם, כתב על קסדתו "חמור" ונהג לקטוע את דבריו - לא מדובר בהתנהגות שתחשב כקנטור. הדברים אירעו זמן רב לפני הרצח ואינם פרופורציונאליים לתקיפה האכזרית ולתוצאה הקטלנית.

הנאשם נשאל האם המנוח נהג להתגרות בו והשיב **"לא יכול להגיד בדיוק. עם זה שטויות מה שהוא עושה הוא לא יכול לעשות פרובוקציה ואני אף פעם לא עונה לפרובוקציה שלו"** (ת/5). אף אשת הנאשם ציינה שהמנוח נהג ללעוג לנאשם אך הנאשם לא התייחס לכך. נראה, שגם אם הלעג לנאשם אינו מהווה קנטור, כפי שכבר פורט לעיל, הרי הוא כנראה תרם לכעס שהצטבר אצל הנאשם ביחס למנוח.

באשר לוויכוח שהיה לנאשם ולמנוח ביום חמישי לפני האירוע, אני מאמץ את גרסתו של מיכאל מיכלין, שהיה עד לוויכוח בין השניים. מיכאל סיפר מיוזמתו על הוויכוח שהיה בין הנאשם ובין המנוח, הוא לא ניסה למזער את חלקו של המנוח וציין שהמנוח חשד בנאשם שהזיק לרכבו מבלי שהיתה כל ראייה לכך שאכן הנאשם עשה זאת. כמו כן, העיד שהמנוח חסם את הנאשם עם רכבו, יצא מהרכב, נתן מכה חזקה שהותירה בקע ברכבו של הנאשם ואף אמר לנאשם **"אתה עוד תראה מה אני אעשה לך"**. מיכאל התעקש שלא היו מכות בין השניים, בניגוד לגרסתו המוגזמת והכבושה של הנאשם.

הגם שייתכן שהתנהגותו של המנוח לא היתה ראויה, לכאורה, במסגרת הוויכוח בין השניים, תגובתו הקטלנית של הנאשם היתה לא סבירה, לא הגיונית ולא פרופורציונאלית נוכח נסיבות התקרית. כמו כן, התקרית כלל לא התרחשה בסמוך לאירוע, אלא שלושה ימים לפני, כאשר אשתו של הנאשם העידה שהנאשם יצא לקונצרט בערב התקרית והנאשם אף העיד ששיפץ את ביתו בשישי-שבת ובנסיבות אלה, יש לדחות בשתי ידיים את הטענה שמעשה הקטילה היה בעל אופי ספונטני ולא פרי שיקול-דעת ויישוב-דעת.

באשר לבוקר האירוע - גרסתו של הנאשם בבית המשפט בקשר לכך שהמנוח ניסה לתקוף אותו אינה נתמכת בראיות,

אינה אמינה, לא מתיישבת עם סרטון האבטחה וגם לא מתיישבת עם דברים שאמר הנאשם עצמו, למשל, בשחזור.

כאמור לעיל, המנוח כלל לא דיבר עם הנאשם בבוקר האירוע, קל וחומר שלא ניסה להכותו.

התקיפה הקטלנית היתה מתוכננת, מחושבת ופרי הפעלת שיקול דעת מצידו של הנאשם, זאת ניתן ללמוד מהאופן בו ארב למנוח והפתיעו ואף מהחבאת מוט התקיפה והשקיית היסודות לאחר מכן. יתרה מכך, לא ניתן להגיד ביחס לכל טענות הנאשם, כי ההתגרות מצידו של המנוח היתה בבחינת רעם ביום בהיר מבחינתו ותגובתו הלא פרופורציונאלית של הנאשם כלל לא היתה סמוכה לקרות האירועים ולפיכך לא מתקיים יסוד הקנטור בעניינו.

מכאן שאין לקבל את הטענה בדבר קיומו של קנטור על פי המבחן הסובייקטיבי.

המבחן האובייקטיבי

במסגרת המבחן האובייקטיבי יש לעמוד על אופיו האובייקטיבי של המעשה המקנטר - האם אדם מן היישוב, או אדם ממוצע, בנעליו של הנאשם, אילו היה נתון במצבו של הנאשם הקונקרטי, היה עלול לאבד את השליטה העצמית ולהגיב באורח הקטלני להתגרות באופן דומה לתגובת הנאשם?

בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי תכונותיו של הממית, אופיו, מזגו, מינו, רקעו הסוציו-אקונומי, דתו, עדתו, מצבו הנפשי והרוחני ושאר תכונותיו, אינן נלקחות בחשבון. המבחן האובייקטיבי הוא מבחן טהור, שאינו משלב בתוכו נתונים סובייקטיביים של הנאשם - **"תפיסותיו הסובייקטיביות של הממית אינן מעלות ואינן מורידות. אדם אינו הופך עניין להתגרות רק משום שהוא רואה בכך התגרות"** (פרשת ביטון; ראו גם פרשת פסקו).

המבחן האובייקטיבי מתחשב ב"**חולשת הטבע האנושי**" ומהווה מעין בלם ערכי, הבא לכפות נורמות, ומטרתו להשיב על השאלה אם הקנטור היה כה רציני, עד כדי כך שיש להסיק שרוב האנשים היו מתקשים מאוד שלא להיכנע, ולפיכך היו עלולים להגיב בצורה הקטלנית, שבה הגיב הנאשם (ע"פ 396/69 הנ"ל וכן ע"פ 686/80 **סימן טוב נ' מ"י**, פ"ד לו(2) 253, בפרו' עמ' 263).

כאמור, לא התקיים בעניינו קנטור במשמעותו המשפטית הסובייקטיבית ולכן אין נפקות לשאלה אם התקיים בנסיבות עניין זה המבחן האובייקטיבי. אך למעלה מן הנדרש, אני מצוין, כי גם המבחן האובייקטיבי לא מתקיים בעניינו, שכן הדעת אינה נותנת שהאדם הסביר היה מגיב באורח הקטלני כשם שהגיב הנאשם להתנהגותו של המנוח. חיזוק לכך ניתן למצוא בדבריו של מיכאל מיכלין, שהכיר את טיב היחסים בין הנאשם ובין המנוח והיה עד לוויכוח ביניהם ביום חמישי, וכאשר נשאל האם הוא חושב שהנאשם פגע במנוח השיב **"אני לא ראיתי שום דבר ולא יכול להעיד על זה. אני לא חושב שהסיפור עם האוטו זה סיבה לעשות לבן אדם. אנשים נורמליים לא היו עושים דבר כזה"** (ת/11 מעמ' 3 ש' 28 עד עמ' 4 ש' 2).

ג. הכנה פיזית למעשה ההמתה

מטבע הדברים קיימת זיקה בין יסוד "ההכנה" לבין "ההחלטה להמית" ומעשה ה"הכנה" עשוי להצטרף לגורמים אחרים המלמדים על גיבושה של ההחלטה להמית (ראו לעניין זה **י. קדמי** "על הדין בפלילים חוק העונשין", חלק שלישי, ע"מ 1130).

כבר נקבע על ידי בית המשפט העליון בע"פ 10828/03 טאהא נג'אר נ' מדינת ישראל:

"יסוד ההכנה פורש בפסיקה כיסוד פיסוי שבגדרו נבחנים מעשי ההכנה שנלוו למעשה הרצח או הכנת המכשיר שבו נעשה הרצח... מעשה ההכנה יכול שיתהווה על אתר, בהתגבש ההחלטה להרוג. למעשה, במקרים רבים משתלבים זה בזה שני היסודות הללו, כשהם מתעוררים ומתגבשים סמוך מאוד למעשה גרם המוות עצמו. כך למשל בעניין טטראשוילי, בנטילת הגרזן בו נתקל המערער בבית, בהנפתו ובהורדתו על ראש המנוחה החל ונשלם מעשה ההכנה. במקרה שלפנינו הגיע בית המשפט המחוזי - כאמור - למסקנה המבוססת, כי המערער חזר לביתו לאחר ויכוח עם אחותו המנוחה כדי להביא את הסכין, והחביאה תחת בגדיו. עם זאת, כבית המשפט קמא סבור אף אנכי, כי גם לפי הגרסה, שהתעוררה בשלב מאוחר, כי הסכין היתה על גופו של המערער כל היום, די בהוצאתו מתחת לבגדיו ובכיוונו כלפי המנוחה כדי לקיים את יסוד הכוונה. דומה שהדברים בענייננו בהקשר דנא אינם מורכבים ומדברים בעד עצמם".

כאמור, הנאשם היכה את המנוח באמצעות מוט ברזל. נראה שהנאשם המתין כשמוט בידו מאחורי המלגזה לשעת כושר להכות את המנוח במוט על ראשו, אך גם על פי טענתו בשחזור, שרק כשראה את המנוח ליד הקונטיינר הלך מאחורי הקונטיינר וחיפש מוט שבאמצעותו יוכל להכות את המנוח - די בכך להוכחת יסוד ההכנה. אף אם הנאשם לא הכין את מוט הברזל מבעוד מועד ומצא אותו סמוך לזירת האירוע, עדיין מתקיים יסוד ההכנה בעצם החיפוש אחר כלי שבאמצעותו יוכל לקטול את המנוח, במציאת הכלי ובהנפתו אל עבר ראשו של המנוח. יתרה מכך, בצילומי האבטחה הנאשם נראה ממתין לשעת הכושר כדי לתקוף את המנוח, כאשר בעת ההתקדמות לכיוון המנוח כלי התקיפה, כבר נמצא בידו של הנאשם.

סוף דבר

לאור כל האמור, אני מציע לחבריי לקבוע, כי התביעה הוכיחה כנדרש מתובע במשפט פלילי, מעבר לכל ספק סביר, את כל המיוחס לנאשם בכתב האישום המתוקן ולהרשיעו בעבירת הרצח, עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

נתן זלוצ'ובר, שופט

השופט ברוך אזולאי- אב"ד:

אני מסכים.

ברוך אזולאי, שופט

השופטת יעל רז-לוי:

אני מצטרפת לכל האמור בחוות דעתו הנהירה והמנומקת של חברי כב' השופט זלוצ'ובר.

יעל רז-לוי, שופטת

אשר על כן הוחלט, פה אחד, באמור בחוות דעתו של השופט זלוצ'ובר להרשיע את הנאשם, בביצוע עבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ניתנה היום, י"ד סיוון תשע"ה, 01 יוני 2015, במעמד הצדדים.

ברוך אזולאי, שופט אב"ד נתן זלוצ'ובר, שופט יעל רז-לוי, שופטת